

Barne- og familiedepartementet

Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

330.00

OVERSENDELSE AV :

2004/c4169

NY BARNEHAGELOV. HØRINGSUTTALELSE

-269

INNLEDNING

Høringsnotatet til ny barnehagelov ble mottatt for sent til at det var mulig å utarbeide noen uttalelse til møtet i hovedutvalg for levekår 18. november 2004. Første møte i 2005 er 17. februar 2005. Det betyr at uttalelsen er utarbeidet av hovedutvalgsleder Gunstein Sundene (H) etter innspill fra ordfører Per Hotvedt Nielsen (Frp) og kommunens førstekonsulent som har ansvar for drift av kommunale barnehager og tilsyn. Uttalelse og kommentarer refereres for hovedutvalget i februar.

Vi har valgt å konsentrere uttalelsen til noen få sentrale punkt :

- Barns og foreldres medvirkning.
- Barnehagemyndighetens generelle oppgaver
- Tilsyn
- Personalet.

BARN OG FORELDRES MEDVIRKNING.

Kommentar:

Det er positivt at det foreslås å ta inn en egen bestemmelse om å sikre barns rett til medvirkning. Dette samsvarer godt med de internasjonale forpliktelser Norge er bundet av. Det er også viktig i denne sammenhengen å presisere at barns medvirkning ikke fritar de voksne fra ansvar og plikten til nødvendig grensesetting.

Aktiv medvirkning kan skape engasjement og ansvarlighet hos barna. Et mål må være å bidra til at barna lærer seg sosialt samspill hvor egne og andres behov balanserer.

BARNEHAGEMYNDIGHETENS GENERELLE OPPGAVER

Høringsutkastet:

Forslag til lovtekst ift. godkjenning (§ 10) innebærer opphevelse av gjeldende lovfestede normer for minsteareal.

Kommentar:

Det er en riktig utvikling å fjerne rigid detaljregulering av denne typen. Generelle kvalitetskrav og veiledende normer for leke- og oppholdsareal er tilstrekkelige. Vi ønsker at fremtidens barnehager skal utvikle et større mangfold. I noen sammenhenger kan detaljerte krav til ute- og lekeareal virke hemmende på en ønsket kvalitetsutvikling. I vår kommune sysles det eksempelvis med tanker om å anskaffe en minibuss som skal ha som hovedregel å være på tur hver dag med en gruppe barn. Hvis slike spennende tilbud skal kunne utvikles, må de finansieres, og en måte å gjøre det på, er å øke opptaket. Da vil det teoretiske antallet kvadratmeter pr barn i barnehagen reduseres, men ikke i praksis, ettersom noen av barna alltid er på tur, ved sjøen, i skogen, på et museum eller et annet spennende sted.

Høringsutkastet:

Dessuten ønsker departementet å opprettholde en ubetinget rett til godkjenning. Departementet begrunner den frie etableringsretten med faren for konkurransevridning og svekkelse av grunnlaget for mangfold, nyskapning, kvalitetsheving og effektiv drift av sektoren.

Kommunens dobbeltrolle som eier og tilsynsmyndighet blir også trukket frem.

Kommentar:

Vi er enig i at den frie etableringsretten videreføres. Faren for overetablering som gir en uøkonomisk drift totalt sett er liten. Det er større fare for at lokale politikere og byråkrater vil bruke en eventuell mulighet for etableringsbegrensning til å hindre konkurranseeksponering av kommunal drift. Vi ønsker et større mangfold og mer dynamikk i barnehagesektoren enn det offentlig drift alene evner å stå for.

TILSYN

Høringsutkastet:

Departementet foreslår å innføre et statlig tilsyn tillagt Fylkesmannen samtidig som dennes adgang til å føre tilsyn med den enkelte barnehage oppheves.

Kommentar:

Dette er et godt forslag som vil kunne støtte kommunen i dens arbeide med tilsyn.

Dessuten er sammenhengen mellom tilsyn og veiledning viktig.

Den dobbeltrollen som kommunen har som barnehageeier og tilsynsmyndighet, er både prinsipielt og praktisk problematisk. I praksis vil barnehageansvarlig på kommunenivå få en dobbeltrolle. Det vil være et konkurranseforhold mellom hver enkelt barnehage og i særlig grad mellom kommunale og private barnehager. Innføringen av et statlig tilsyn vil trolig øke kvaliteten på kommunens tilsynsfunksjon og sikre en likeverdighet mellom de to eiergruppene.

PERSONALET.

Høringsutkastet:

Departementet ber høringsinstansene ta stilling til om dagens kompetansekrav for ledere skal videreføres eller erstattes med krav om forsvarlig pedagogisk og administrativ ledelse.

Kommentar:

Hensynet til kommunal selvbestemmelse tilsier at det er nødvendig å fjerne kravet om at leder skal ha formell kompetanse på førskolens område. Både kommuner, private arbeidsgivere og ikke minst en stadig mer krevende foreldregenerasjon er fullt ut klar over at faglig og administrativ ledelse er en kritisk faktor i en barnehagevirksomhet. Da trenger ikke staten å detaljstyre på dette området. Dessuten er vi motstandere av et sterkt segregert arbeidsmarked. Utradisjonell rekruttering er oftere verdifulle friske pust inn i miljøer hvor alle er vant til å tenke likt, enn et mangel-på-kompetanse-problem.

Høringsutkastet:

Departementet ber høringsinstansene vurdere alternativ når det gjelder barnehagens øvrige personale. Det spenner fra opprettholdelse av dagens norm og utdanningskrav til en generell formulering om tilstrekkelig antall og tilfredsstillende pedagogisk virksomhet.

Kommentar:

Begrepene tilstrekkelig og tilfredsstillende er ikke objektive, men det er heller ikke nødvendig innenfor dette feltet. Når full barnehagedekning er på plass innenfor et maksprissystem, vil man i realiteten få en konkurransesituasjon mellom barnehagene som vil virke kvalitetsdrivende. Det å ha et kompetent, velskolert personale vil være basis for enhver konkurranseeksponert barnehage. Statlig detaljstyring blir ikke nødvendig.

Vi aksepterer en veiledende minstenorm for både pedagogisk og øvrig bemanning. Denne bør gjelde for barnehagen som helhet, og den bør kunne avvikes lokalt når man kan begrunne at det ikke setter kvaliteten i fare. Vi er kjent med at det fra mange hold hevdes at kvalitet i tjenesteproduksjon er

synonymt med antall tjenesteytere, dvs. antall ansatte. Så enkel tror vi ikke virkeligheten er, heller ikke innenfor barnehagedrift.

Forslag:

Avdelingsnivå som bør utgå som begrep i lov og forskrift. Dette vil gi barnehagen større frihet til organisering i ulike gruppestørrelser og bemanninger.

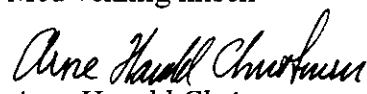
Til slutt vil vi gjenta en ting som kommune-Norge åpenbart ikke kan si for ofte til staten: Når staten skjerper kravene til kommunene gjennom lovverket, må staten også gi kommunene økonomiske vilkår som gjør det mulig å følge opp. Eksempelene på manglende statlig fullfinansiering av nye krav til kommunene er dessverre mange. Barnehagefinansieringen er spesiell ved at staten gjennom maksprisvedtaket har fratatt barnehageeierne retten til å fastsette foreldrebetalingen uten at eiers økonomiske ansvar er svekket. Underbudsjettering av den statlige støtten vil dermed fort skape en umulig driftssituasjon for barnehageeierne, som igjen veltes over på foreldrene ved at barnehager må legges ned.

Med vennlig hilsen

Gunstein Sundene (H)

leder av hovedutvalg for levekår i Tjøme kommune

Med vennlig hilsen

Arne Harald Christensen
førstekonsulent